

**УПРАВЛІНСЬКІ АСПЕКТИ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕКТИВУ В
УМОВАХ ЕКСПЕРИМЕНТУ.
ПРОБЛЕМИ, ДОСЯГНЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ**

Ю.Морзе

Заслужений працівник освіти України, директор Вищого
професійного училища № 25 м. Києва

Політична та економічна нестабільність, зростання безробіття, різке падіння виробництва та життєвого рівня більшості мешканців країни, інші негаразди завжди були підставами для напруженості в суспільстві. Як наслідок, все це породжує все нові і нові проблеми серед дітей та молоді, до яких я відношу і ту, яку ми сьогодні з Вами обговорюємо на даному семінарі.

Вісім років тому, ми вперше замислилися над цією проблемою і розпочали роботу зі встановлення адрес та прізвищ дітей, які мають освіту 8 класів, і далі, з різного роду причин, відмовляються продовжувати навчання в школі, або взагалі її не відвідують, то ми побачили, що кількість таких дітей є достатньо великою.

За сприяння керівників загальноосвітніх шкіл, працівників, на той час, кримінальної міліції та служб у справах дітей тільки в двох районах - Дніпровському та Деснянському, нами було встановлено більше 300 осіб таких дітей.

В короткий термін, завдяки активній та плідній праці колективу, ми отримали ліцензію на здійснення освітньої діяльності у сфері загальної середньої освіти для здобуття учнями училища базової загальної середньої освіти, розробили та затвердили, в установленому порядку, інтегровані навчальні плани та програми, придбали необхідну кількість для цього підручників, укомплектували штати відповідними педпрацівниками. А саме головне, ми отримали від, на той час, Головного управління освіти і науки виконавчого органу Київради (КМДА) дозвіл на проведення, в порядку експерименту, навчання дітей із числа дезадаптованої молоді, що мають

Цей експеримент ми розпочали з 01.09.2009 року. Гострота проблеми по залученню до навчання дезадаптованої молоді була відчутною відразу, в перший же рік експерименту. Із 300 осіб, з якими ми працювали, проводили роз'яснювальну роботу по залученню їх до навчання в нашому училищі, ми змогли переконати і зорієнтувати лише 92 особи.

Для проведення експерименту були скомплектовані 3 групи. А саме, одна група за професію «Швачка, кравець» для дівчат та дві групи за професією «Столяр будівельний, паркетник» для хлопців.

Результати проведеного аналізу контингенту в цих групах показали, що більше 60%, від їх загальної кількості, це діти, що виховуються в сім'ях, які відносяться до категорії неблагополучних. Також нами було встановлено, що серед них:

- напівсиріт 23 особи (25%);
- виховуються в неповних сім'ях 24 особи (26 %);
- виховуються в сім'ях, які відносяться до категорії малозахищених верств населення 41 соба (41 %);
- учні, які виховуються в повних сім'ях, але один із батьків у них не рідний 16 осіб (17%);
- напівсиріт 23 особи (25%);
- виховуються в неповних сім'ях 24 особи (26 %);
- виховуються в сім'ях, які відносяться до категорії малозахищених верств населення 41 соба (45 %);
- учні, які виховуються в повних сім'ях, але один із батьків у них не рідний 16 осіб (17%).

Аналіз успішності отриманих знань за 8 класів школи показав, що лише 15% учнів, від їх загальної кількості, мали достатній рівень знань, а решта (85%) мали середній та початковий рівні знань.

Тому з перших днів роботи з даною категорією учнів, колектив училища відчув певні труднощі:

- у більшості учнів спостерігається низький рівень їх поведінки на

уроках та перервах;

- біля 60%, від їх загальної кількості, мали складність у засвоєнні поданого викладачами програмного матеріалу загальноосвітньої підготовки та більше 20% - професійної підготовки;

У 70% учнів, від їх загальної кількості, спостерігались проблеми у спілкуванні як з однолітками, так і з дорослими.

Як результат наведеного вище - у більшості учнів із числа дезадаптованої молоді була відсутність мотивації.

З таким контингентом було надзвичайно важко працювати, навіть тим педагогічним працівникам, які мали вже достатній педагогічний досвід роботи. А деякі педагоги взагалі відмовлялись від роботи в групах з цією категорією учнів.

Як виявилось, на той час ще не всі члени колективу були готові до проведення цього експерименту, як морально, так і психологічно.

На мій погляд, можливо потрібно було розпочинати роботу з однією групою, а не з трьома. Ще одна проблема, на яку ми не розраховували, виникла в кінці першого року навчання, коли деякі учні, отримавши свідоцтва про базову загальну середню освіту, виявили бажання змінити напрямок професійної підготовки, продовжити подальше навчання за іншою професією, а деякі, навіть в іншому ПТНЗ. Хоча кількість таких учнів, була незначною, все-таки, змінивши напрямок професійної підготовки, майже всі вони залишались в стінах нашого училища.

Отже, в ході проведення даного експерименту, усі проблеми, які виникали, доводилося негайно вирішувати та робити з них певні висновки, щоб не допускати недоліків у подальшій роботі.

На сьогоднішній день в училищі навчається понад 100 осіб таких учнів, а також ми маємо вже перший випуск 3-х експериментальних груп (77 чол.). Тому вже є всі підстави зробити повноцінний аналіз експерименту, а саме:

- за 4 роки навчання кількість учнів з достатнім рівнем загальноосвітньої підготовки збільшилася з 15 до 33 %;

- кількість учнів з достатнім рівнем професійної підготовки

збільшилася до 51 %;

- 10% учнів мали високий рівень професійної підготовки, з яких 2 учениці отримали диплом з відзнакою;

- 99% випускників, з числа даного контингенту, були працевлаштовані.

Станом на 01.10.2013 року:

- 77 % продовжують працювати за обраною професією;

- 12 % (9 осіб) продовжують навчання у закладах вищої освіти.

Таким чином, хочу відзначити, що в цілому даний експеримент можна вважати вдалим, таким, що заслуговує на подальше впровадження його в ПТНЗ.